

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה אד דר משאל נסטל דוקר 1891 מארבורג גרמניה

שיעור 1
יום א |
20.12

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

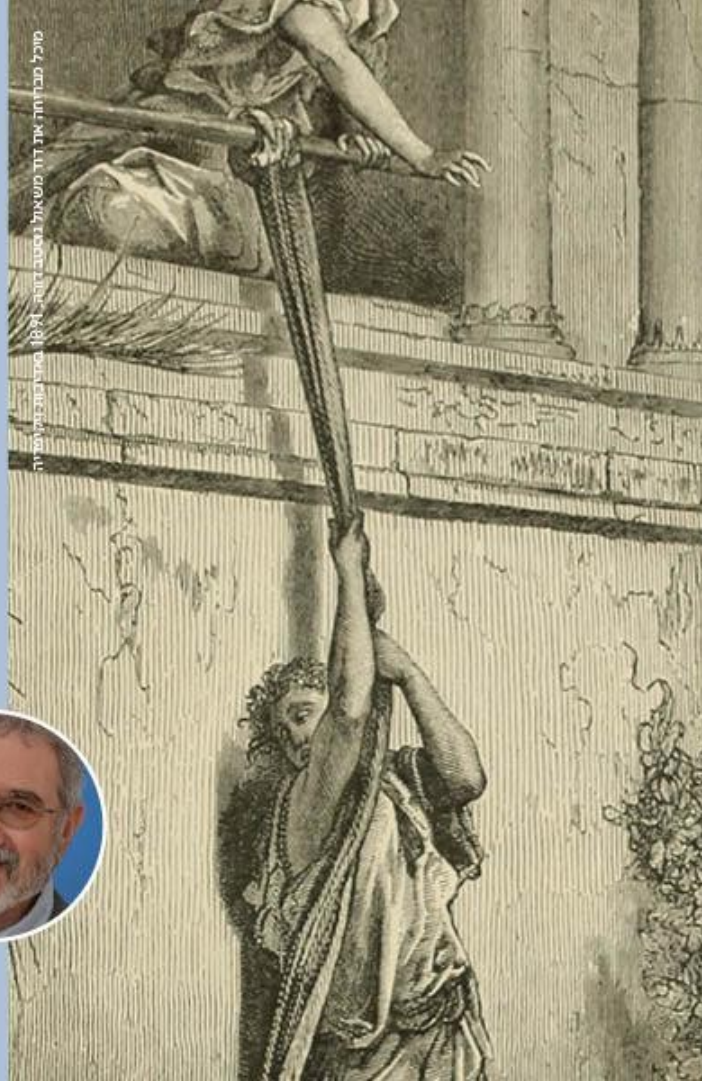
הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה, אד דה משאל, נאטב, דוקטור, 1870, מאוס גוגל, מינסקיה

שיעור 2
יום ב |
21.12

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

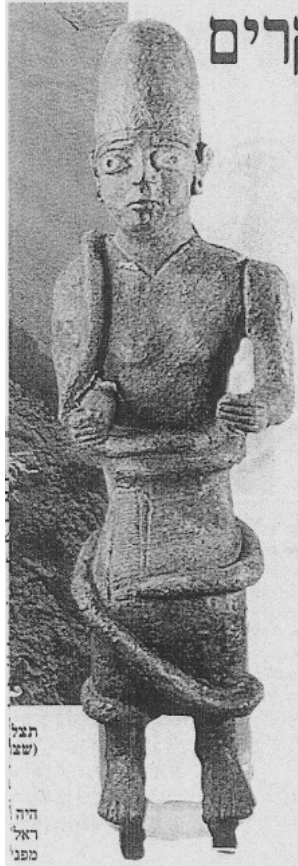
פסל אידרימי

Statue of Idri-mi from Tell Atshanah, ancient Alalakh; 16th century BC. Magnesite (plinth, dolomite); ht of statue 104cm. WA 130738

חופרים וחופרים - ואין מבקרים

מאז החלו החפירות בתל חצור כתחילת שנות ה-90, מגיב האתר ממצאים מרתקים בלא סוף: שני ארמונות מפוארים, פסלים מאבן ומברונזה ותכשיטים רבים. אונסק"ו זיכתה את התל בתואר "אתר מורשת עולמית", אבל מספר הישראלים שמצפינים למקום אפסי

תצלום (שצ) היה ראל מפני

אין 100

לפי הממצאים - לבנים שהותכו לזכוכית. כלי חרס

באוניברסיטה העברית בירושלים ובחסותה של החברה לחקירת ארץ ישראל ועתיקותיה. על המדרון הפונה לעיר התחזונה, סמוך למערכת מדרגות שקישרו בינה לעיר העתיקה, נחשף מבנה מונומנטלי מתקופת הבי רונגה המאוחרת (1200-1550 לפני הספירה). המבנה הוקם מאבני בולת מהוקצעות ואבני גיר גרולות ומסותות. חלק מאבני הבולת שימשו לריצוף מרחב הכניסה אל המבנה, שבו נמצאה במת פולחן העשויה אבני בולת מוחלקות. הבמה עצמה היא לוח בולת אחד, כשני טונות משקלו, שבו נוקבו ארבעה שק עים, שוקרי האתר משערים ששימש להצבת רגלי כס שעליו ישב מלך או פסלו של אל. עיר עתה אין הוכחות לכאן או לכאן. החוקרים משערים שהארמון שבו ניצב הכס, שימש לצ' רכים מינהליים.

מבנה מונומנטלי אחד, שנמצא בחלק העתיקה של העיר, מתוארך גם הוא לתקופת הבי רונגה המאוחרת. זה היה ארמון שבחצור, מול פתחו, נמצאה עוד במת פולחן. קירות הארמון, שהיה ככל הנראה ארמון טקסי, נבנו מלכנים ובסיסיהם צופו באבני בולת מהוקצעות שמי עליהן הונחו קורות ארוים. בארמון זה התגלו כתובות בכתב יתרות, פסלים מאבן ומברונזה ותכשיטים. בעונת החפירות האחרונה, שהי תיימה בראשית אונסק"ו, נמצא גם פסל אבן שעליו דמותו סימני כתב מצרי.

בן תור ועמיתתו לחפירה, ד"ר שרון צוקרמן, משערים שהמבנה שבעיר העליונה, שכוסה בגג בשנים האחרונות על מנת להגן עליו מפני פגיעה מוג האוויר, היה ארמון ששימש את מלכי חצור הבעניית לעריכת טקסים ופולחנים. שני המבנים המונומנטליים שעל התל חצור, יחד

ון שפירא

שבועיים לפני תום עונת החפירות האחרונה בתל חצור, ביולי השנה, התגלה באתר לוח טין ועליו כתובת בכתב היתרות שנעיינה ניוש בכבר. מדובר במנהג רווח במרחב הקדום: כהני דת כתבו כפר של בעל חיים שהוקרב לאלים וניבאו את העתיד על סמך הממצאים. התעודה שנמצאה בחצור עדיין לא פר ענהה, אבל כתב היתרות שמופיע בה מוכיח בסגנון תעודות מהעיר מארי, ששכנה על גדות הפרת כסוריה של ימינו. מארי היתה מרכז מדיני חשוב בתקופת הברונזה התיכונה, 1550-2000 לפני הספירה, וחצור היתה העיר היחידה בארץ ישראל שעמדה אהה בקשר באותה עת.

על הקשרים בין שתי הערים מלמדות כ-20 תעודות שנמצאו בארכיון במארי, וכן תעודות כמו כתובת הטינ שנחשפה הקיץ ותעודות נוספות שנמצאו בחצור. התעודות ממארי מספקות רות על השיבותה של חצור, על שירות מסוד שעבדו ורכבו, שגרירים שהגיעו אליה ונגנים וחמרים שיישבו בה. במאה ה-18 לפני הספירה עברה חצור תהליך של התרחבות וצמיחה. העיר נוסדה ככל הנראה בסוף תקופת הברונזה הקדומה, באלף השלישי לפני הספירה, בחלק העליון של התל.

אש נוראה

בחפירות שנערכו במקום בשנות ה-60 וה-70 נחשפו ממצאים המעידים על הקשרים ההדוקים שקיימה חצור כבר בתקופת הברונזה הקדומה עם מרכזי ההתיישבות ששכנו מצפון לה, ועל היותה חלק משמעותי מהתרבות שרי

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

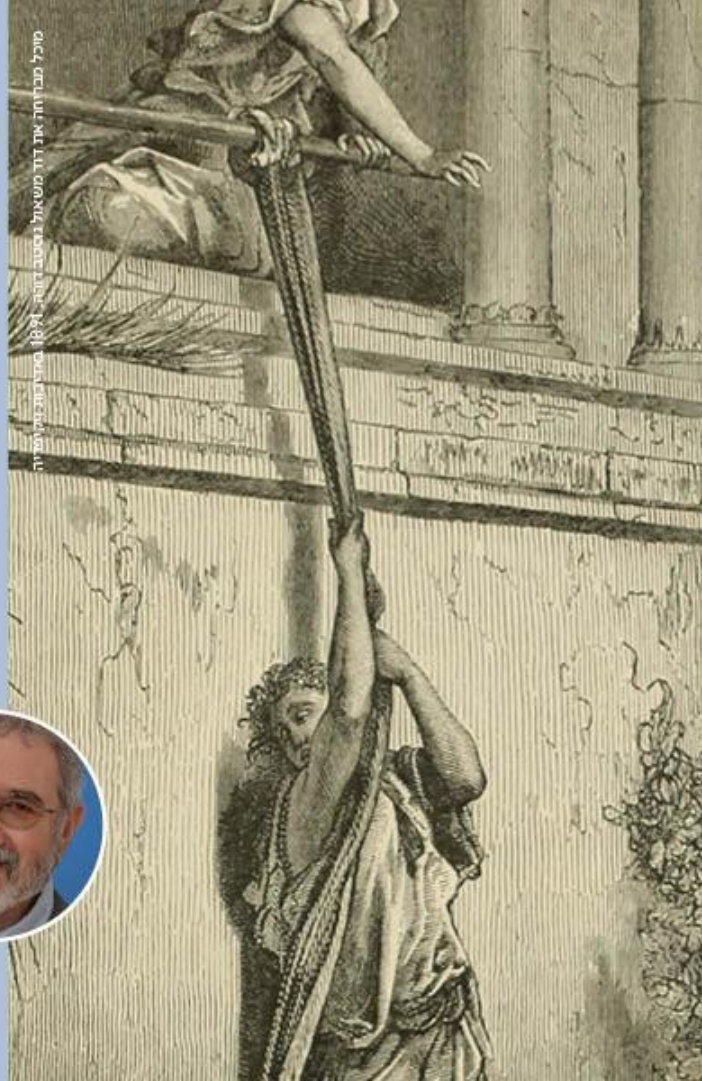
הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה, אד דה משאול, בסטיל דוקטור, 1870. מאוסף בית אבי חי

שיעור 3
יום ג'
22.12

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

קטעים מתוך סיפורי יעקב

בראשית כז 41-כח 2

מא וישטם עשו, את-יעקו, על-הברכה, אשר ברכו אביו; ויאמר עשו בלבו, יקרבו ימי אבל אבי, ואהרנה, את-יעקב אחי. מב ויגד לרבקה, את-דברי עשו בנה הגדל; ותשלח ותקרא ליעקב, בנה הקטן, ותאמר אליו, הנה עשו אחיך מתנחם לך להרנג. מג ועתה בני, שמע בקולי; וקום ברח-לך אל-לבן אחי, חרנה. מד וישבת עמו, ימים אחדים--עד אשר-תשוב, חמת אחיך. מה עד-שוב אף-אחיך ממך, ושכח את אשר-עשית לו, ושלחתי, ולקחתיך משם; למה אשכל גם-שניכם, יום אחד. מו ותאמר רבקה, אל-יצחק, קצתי בחיי, מפני בנות חו; אם-לקח יעקב אשה מבנות-חת כאלה, מבנות הארץ--למה לי, חיים.

א ויקרא יצחק אל-יעקב, ויברך אותו; ויצוהו ויאמר לו, לא-תקח אשה מבנות כנען. ב קום לך פדנה אכס, ביתה בתואל אבי אמון; וקח-לך משם אשה, מבנות לבן אחי אמך.

קטעים מתוך סיפורי יעקב

בראשית לא 1-28

א וַיִּשְׁמַע, אֶת-דְּבָרֵי בְנֵי-לָבָן לֵאמֹר, לָקַח יַעֲקֹב, אֶת כָּל-אֲשֶׁר לְאָבִינוּ; וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ--
עָשָׂה, אֶת כָּל-הַכָּבֵד הַזֶּה. ב וַיֵּרָא יַעֲקֹב, אֶת-פְּנֵי לָבָן; וְהָיָה אֵינֹנּוּ עִמוֹ, כְּתַמּוֹל
שְׁלֹשׁוֹם. ג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-יַעֲקֹב, שׁוּב אֶל-אָרֶץ אַבְוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ; וְאָהֳיָה,
עִמָּךְ. ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב, וַיִּקְרָא לְכַחַל וּלְלָאָה, הַשְּׂדָה, אֶל-צֹאנֹו. ה וַיֹּאמֶר לָהּ, רְאֵה
אֲנֹכִי אֶת-פְּנֵי אָבִיכָן, כִּי-אֵינֹנּוּ אֵלַי, כְּתַמְלֵל שְׁלֹשׁוֹם; וְאֵלֵהי אָבִי, הֲיָה עִמָּדִי. ו וְאַתָּנָה,
יִדְעָתָן: כִּי, בְּכָל-כַּחֲסִי, עֲבַדְתִּי, אֶת-אָבִיכָן. ז וְאַבְיָכָן הִתֵּל בֵּי, וְהִחַלֵּף אֶת-מִשְׁכַּרְתִּי עִשְׂרֵת
מִנִּים; וְלֹא-נָתַנּוּ אֱלֹהִים, לְהַרְעֵ עִמָּדִי. ח אִם-כֹּה יֹאמֶר, נִקְדִים יְהוָה שְׁכַרְכְּךָ--וַיִּלְדוּ
כָּל-הַצֹּאן, נִקְדִים; וְאִם-כֹּה יֹאמֶר, עִקְדִים יְהוָה שְׁכַרְכְּךָ--וַיִּלְדוּ כָּל-הַצֹּאן, עִקְדִים. ט וַיִּצַל
אֱלֹהִים אֶת-מִקְנֵה אָבִיכָם, וַיִּתֵּן-לִי. י וַיְהִי, בְּעֵת יַחַם הַצֹּאן, וְאִשָּׂא עֵינַי וְאָרָא, בְּחִלּוֹם;
וְהָיָה הָעֵתִדִים הָעֲלִים עַל-הַצֹּאן, עִקְדִים נִקְדִים וּבְרָדִים. יא וַיֹּאמֶר אֵלַי מִלֶּאךָ
הָאֱלֹהִים, בְּחִלּוֹם--יַעֲקֹב; וַאֲמַר, הֲנִנִי. יב וַיֹּאמֶר, שָׂא-נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל-הָעֵתִדִים
הָעֲלִים עַל-הַצֹּאן, עִקְדִים נִקְדִים, וּבְרָדִים: כִּי רָאִיתִי, אֶת כָּל-אֲשֶׁר לָבָן עָשָׂה לָךְ.
יג אֲנֹכִי הָאֵל, בֵּית-אֵל, אֲשֶׁר מִשְׁחַת שֵׁם מִצְבֵּה, אֲשֶׁר נִדְרַת לִי שֵׁם נֹדֵר; עֵתָה, קוּם

קטעים מתוך סיפורי יעקב

בראשית לא 1-28

יד ותען כחל ולא, ותאמרנה לו: העוד לנו חלק ונחלה, בבית אבינו. טו הלא נכריות נחשבנו לו, כי מכרנו; ויאכל גם-אכול, את-כספנו. טז כי כל-העשר, אשר הצייל אלהים מאבינו--לנו הוא, ולבנינו; ועתה, כל אשר אמר אלהים אליך--עשה. יז ויקם, יעקב; וישא את-בניו ואת-נשיו, על-הגמלים. יח וינהג את-כל-מקנהו, ואת-כל-רכשו אשר רכש--מקנה קנינו, אשר רכש בפדן ארם: לבוא אל-יצחק אביו, ארצה כנען. יט ולבן הלה, לגזז את-צאנו; ותגנב כחל, את-התרפים אשר לאביה. כ ויגנב יעקב, את-לב לבן הארמי--על-בלי הגיד לו, כי ברח הוא. כא ויברח הוא וכל-אשר-לו ויקם ויעבר את-הנהר; וישם את-פניו, הר הגלעד. כב ויגד ללבן, ביום השלישי: כי ברח, יעקב. כג ויקח את-אחיו, עמו, וירדף אחיו, דרך שבעת ימים; וידבק אתו, בהר הגלעד. כד ויבא אלהים אל-לבן הארמי, בחלם הלילה; ויאמר לו, השמר לך פן-תדבר עם-יעקב--מטוב עד-רע. כה וישג לבן, את-יעקב; ויעקב, תקע את-אהלו בהר, ולבן תקע את-אחיו, בהר הגלעד. כו ויאמר לבן, ליעקב, מה עשית, ותגנב את-לבבי; ותנהג, את-בנתי, כשביות, חרב. כז למה נחבאת לברו, ותגנב אתי;

קטעים מתוך סיפורי יעקב

בראשית לב 23-33

כג וַיָּקָם בְּלִילָה הוּא, וַיִּקַּח אֶת-שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת-שְׁפָחוֹתָיו, וְאֶת-אֶחָד עֶשֶׂר, וַלָּדָיו;
וַיַּעֲבֹר, אֶת מַעְבַּר יַבֵּק. כד וַיִּקְחֵם--וַיַּעֲבֹרֵם, אֶת-הַנָּחַל; וַיַּעֲבֹר, אֶת-אֲשֶׁר-לוֹ. כה וַיֹּתֵר
יַעֲקֹב, לְבִדּוֹ; וַיֹּאבֵק אִישׁ עִמוֹ, עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר כו וַיֵּרָא, כִּי לֹא יָכַל לוֹ, וַיַּגַּע, בְּכַף-יָרְכוֹ;
וַתִּקַּע כַּף-יָרֶךְ יַעֲקֹב, בְּהֶאָבְקוֹ עִמוֹ. כז וַיֹּאמֶר שְׁלַחֲנִי, כִּי עָלָה הַשָּׁחַר; וַיֹּאמֶר לֹא
אֲשַׁלְּחֶךָ, כִּי אִם-בְּרַכְתָּנִי. כח וַיֹּאמֶר אֵלָיו, מַה-שָּׂמְךָ; וַיֹּאמֶר, יַעֲקֹב. כט וַיֹּאמֶר, לֹא
יַעֲקֹב יֹאמֵר עוֹד שָׂמְךָ--כִּי, אִם-יִשְׂרָאֵל: כִּי-שָׁרִיתָ עִם-אֱלֹהִים וְעִם-אָנָּשִׁים,
וַתּוֹכַל. ל וַיִּשְׂאֵל יַעֲקֹב, וַיֹּאמֶר הַגִּידָה-נָא שְׂמְךָ, וַיֹּאמֶר, לָמָּה זֶה תִּשְׂאֵל לְשָׁמִי; וַיִּבְרַךְ
אֹתוֹ, שֵׁם. לא וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם, פְּנִיָּאל: כִּי-רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל-פָּנִים,
וַתִּנְצַל נַפְשִׁי. לב וַיִּזְרַח-לוֹ הַשָּׁמֶשׁ, כְּאֲשֶׁר עָבַר אֶת-פְּנוּאֵל; וְהוּא צֹלַע,
עַל-יָרְכוֹ. לג עַל-כֵּן לֹא-יֹאכְלוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-גִּיד הַנָּשָׂה, אֲשֶׁר עַל-כַּף הַיָּרֶךְ, עַד, הַיּוֹם
הַזֶּה: כִּי נָגַע בְּכַף-יָרֶךְ יַעֲקֹב, בְּגִיד הַנָּשָׂה.

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה, אד דה משאול, נאטב, דוקטור, 1870, מאת ג'ורג' מייסררה

שיעור 4
יום ד |
23.12

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

אסרחדון מלך אשור
(669-680 לפנה"ס)

נבונאיד מלך בבל
(555-539 לפנה"ס)

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה, אד דה מטאלו, נסטור, דוקטור, 1518, מאת ג'ורג' סמפיוני

שיעור 5
יום ה |
24.12

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

היקפם של סיפורי יעקב

הושע יב 4-5, 13-14

בְּבֶטֶן, עָקַב אֶת-אָחִיו / וּבְאוֹנוֹ, שָׁכַח אֶת-אֱלֹהִים.
וַיֵּשֶׁר אֶל-מִלְאָךְ וַיִּכַּל / בָּכָה וַיִּתְחַנֵּן-לוֹ / בֵּית-אֵל, יִמְצְאוּנוּ / וְשֵׁם, יִדְבַּר עִמָּנוּ...
וַיְבָרַח יַעֲקֹב, שָׂדֵה אָרָם / וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל בְּאִשָּׁה / וּבְאִשָּׁה שָׁמֶר.
וּבְנָבִיא, הֶעֱלָה יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם; וּבְנָבִיא, נִשְׁמָר.

דברים כו, 9-5

ה וְעַבִּיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ **אֲרַמִּי אֲבִד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִמוֹ** וַיִּגַּר שָׁם בְּמִתֵּי
מַעֲט וַיְהִי-שֵׁם לְגֹוִי גָדוֹל עָצוֹם וְרָב. וַיִּרְעוּ אֶתְנֹו הַמִּצְרָיִם וַיַּעֲנוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה
קָשָׁה. ז וַנִּצְעַק אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת-קִלְנוּ וַיִּרָא אֶת-עַנְיֵנוּ
וְאֶת-עֲמַלְנוּ וְאֶת-לִחְצֵנוּ. ח וַיִּוצְאוּנוּ יְהוָה מִמִּצְרָיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה וּבְמַכָּא
גָּדֹל וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתִּיּוֹת. ט וַיְבִאוּנוּ אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֵּן-לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת אָרֶץ
זַבַּת חֶלֶב וְדָבָשׁ.

רובדי סיפורי יעקב לפי זאב וייסמן (מיעקב לישראל) וקלאוס ווסטרמן (פירוש):

מתוך : David M. Carr, *Reading the Fractures of Genesis*

יעקב ועשו מסוכסכים
מפגש יעקב עם האל (בית אל)
יעקב רוכש נשים בבית לבן
פריון במשפחה
פריון בעדרים
הוצאת הנשים מבית לבן
מפגש יעקב עם אלוהות (פניאל)
יעקב ועשו מסתדרים

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה אד דר משאל נסטל דוקר 1891 מארכיון בית אבי חי

שיעור 6
יום א |
27.12

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

חתושילי ווו
מלך חת
במאה ה-13

האפולוגיה של

חתושילי III

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה, אד דה מטאלו, נסטור, דוקטור, 1518, מאת ג'ורג' קאמפניו

שיעור 7
יום ב |
28.12

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

תופעות תמוהות בסיפורו של משה

שמות ג 1: ומִשֶׁה הָיָה רֹעֵה אֶת-צֹאן יִתְרוֹ חֹתֶנּוּ כֹהֵן מִדְיָן; וַיִּנְהַג אֶת-הַצֹּאן אַחַר הַמִּדְבָּר, וַיָּבֹא אֶל-הַר הָאֱלֹהִים חֲרֵבָה

ספרי דברים: "ויבא אל הר האלהים חרבה"—מגיד שנקרא על שם סופו.

רש"י על אתר: "אחר המדבר"—להתרחק מן הגזל, שלא ירעו בשדות אחרים (על בסיס מדרש תנחומא שמות ז); "אל הר האלהים"—על שם העתיד.

רלב"ג: ליראתו ממלך מצרים כדי שלא יראהו אחד מהעוברים והשבים.

רבינו בחיי: אחז משה רבינו האומנות הזה כמנהג הצדיקים הראשונים, כי כן מצינו בהבל הצדיק, גם באבות העולם, גם בשבטים, והטעם כדי שיתרחק מן הישוב שהוא עלול אצל החטא, ועוד כדי להתבודד בנבואה.

תופעות תמוהות בסיפורו של משה

שמות ג 2-5

ב וַיֵּרָא מִלְאָךְ יְהוָה אֵלָיו בְּלִבַּת-אִשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה; וַיֵּרָא וְהִנֵּה הַסֵּנֶה בֵּעֵר בְּאֵשׁ, וְהַסֵּנֶה
אֵינּוּ אֶכְלֵל. ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֲסַכֶּה-נָּא וְאֶרְאֶה אֶת-הַמַּרְאֶה הַגָּדֹל הַזֶּה, מִדּוּעַ לֹא-יִבְעַר
הַסֵּנֶה. ד וַיֵּרָא יְהוָה כִּי סָר לְרֵאוֹתַי; וַיִּקְרָא אֵלָיו אֱלֹהִים מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
מֹשֶׁה--וַיֹּאמֶר הַנְּבִי. ה וַיֹּאמֶר, אֶל-תִּקְרַב הֵלֶם, שֶׁל-נִעְלִיךְ מֵעַל הַגְּלִיבַי כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אַתָּה עוֹמֵד עָלָיו אֲדַמֶּת-קִדְשׁ הוּא.

שמות ד 18-20

יח וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיֵּשֶׁב אֶל-יִתְרֵי חַתָּנוֹ, וַיֹּאמֶר לוֹ אֵלְכָה נָּא וְאָשׁוּבָה אֶל-אֲחֵי אֲשֶׁר-בְּמִצְרָיִם
וְאֶרְאֶה הַעוֹדֵם חַיִּים; וַיֹּאמֶר יִתְרוֹ לְמֹשֶׁה, לֵךְ לְשָׁלוֹם. יט וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה בְּמִדְיָן,
לֵךְ שָׁב מִצְרָיִם, כִּי-מָתוּ כָּל-הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים אֶת-נַפְשְׁךָ. כ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-אִשְׁתּוֹ
וְאֶת-בָּנָיו, וַיִּרְכָּבֵם עַל-הַחֲמֹר, וַיֵּשֶׁב אֶרְצָה מִצְרָיִם; וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-מִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ.

תופעות תמוהות בסיפורו של משה

ר' אברהם אבן עזרא (הפירוש הקצר)

"במד"ן"—אחר ימים רבים או חדשים שנראה המלאך בסנה. "כי מתו כל האשנים"—
זה פירוש "וימת מלך מצרים" (ב 3?), והטעם: כאשר מת מלך מצרים שברח משה
מפניו, גם מתו עבדיו היודעים משה...

ר' אברהם אבן עזרא (הפירוש הארוך)

"ויאמר"—אין מוקדם ומאוחר בתורה, הכי פירושו: וכבר אמר, וככה "ויצמח ה'
אלהים מן האדמה" (בר' ב 3) ורבים ככה. הנה עתה, בהשיבו צאן יתרו אליו, הבטיחו
השם שילך בלא פחד אל מצרים, כי מת פרעה ועבדיו היודעים דבר המצרי; וזהו
"וימת מלך מצרים"—כי כל הימים שהיה חי, לא היה נכון להיות משה שליח אל
פרעה.

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

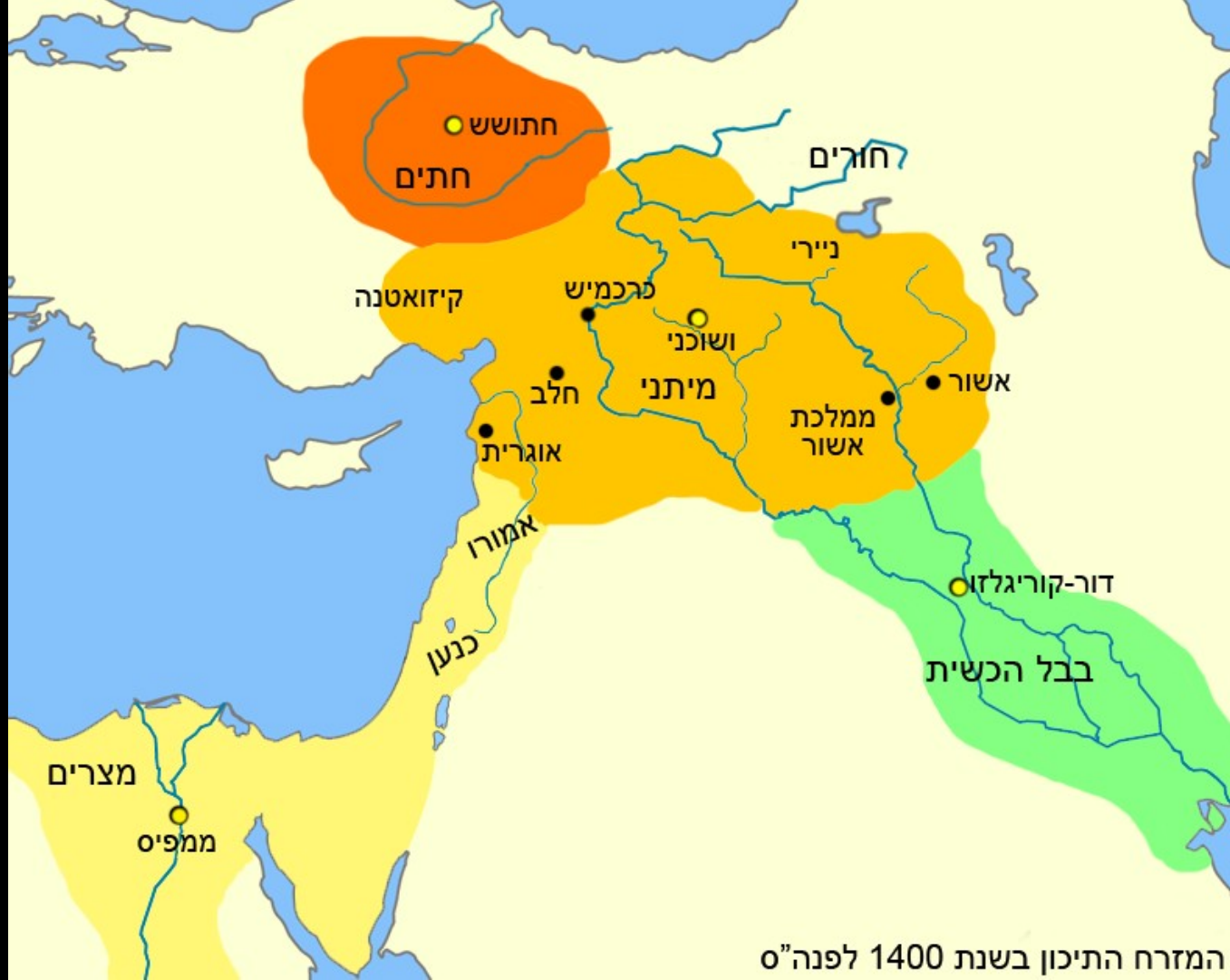

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברוזיה אד דר משאול נאטב דוקר. אדן. מארזת גור מופיעה

שיעור 8
יום ג |
29.12

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

סיפורו של סינוהה המצרי - קטעים נבחרים

מתועד ל-1900 לערך

הדמויות המרכזיות

מלך מצרים שמת: אמנמחאת א'

נסיך שעלה לשלטון: סנוסרת א'

בת המלך שהיתה למלכה: נפרו

המארח בארץ רתנו (כנען-לבנון):

עמוננשי (= עמו ל [= אכן] הנשיא)

סיפורו של סינוהה המצרי - קטעים נבחרים

מתועד ל-1900 לערך

שיר משולב בסיפור

יברח בורח מסביבותיו / ואני מפורסם בבית המלך/
יתמהמה מתמהמה מפני רעב / ואני אתן לחם לשכני

/

יעזוב איש ארצו עירום / ואני יש לי שש מפואר /
ינוד אדם כי אין לי מי ישלח / ואנוכי רב במשרתים /
ביתי יפה, רחב מושבי / אך מחשבותי בהיכל.

הדמויות המרכזיות

מלך מצרים שמת: אמנמחאת א'

נסיך שעלה לשלטון: סנוסרת א'

בת המלך שהיתה למלכה: נפרו

המארח בארץ רתנו

(כנען-לבנון): עמוננשי (= עמו ל

[= אכן] הנשיא)

* התרגום של י"מ גרינץ עם תיקונים על יסוד תרגומה לאנגלית של

סיפורו של סינוהה המצרי - קטעים נבחרים

מתועד ל-1900 לערך

השיר על הדו-קרב

גיבור בא מרתנו / וילעג עלי באוהלי / לוחם הוא
מאין כמוהו / והוא הכניעה (את ארץ רתנו) כולה /
אמר יילחם בי / דימה כי יך אותי / ויחשוב לשוס מקני
/ בעצת שבטו.

הדמויות המרכזיות

מלך מצרים שמת: אמנמחאת א'

נסיך שעלה לשלטון: סנוסרת א'

בת המלך שהיתה למלכה: נפרו

המארח בארץ רתנו

(כנען-לבנון): עמוננשי (= עמו ל

[= אכן] הנשיא)

* התרגום של י"מ גרינץ עם תיקונים על יסוד תרגומה לאנגלית של

סיפורו של סינוהה המצרי – קטעים נבחרים

מתועד ל-1900 לערך

הסברים לבריחה

1. דימיתי כי תהיה מלחמת-אחים ולא אמרתי לחיות אחרי זאת.
2. ארץ אץ ארץ נתנני...בל אדע מה הביאני לארץ הזאת (רתנו), הנה היא כעצת אל, כאשר יראה איש אדח (ארץ הדלתה) ביב, איש הביצות בארץ זתי (נוביה)...מי האל יעד בריחה זו, הירצה נא [ושוב] שימני ביתה.
3. בריחה זו אשר עשה עבדך—לא ידעתיה, לא היתה בלבי, לא הגיתיה. בל אדע מה הפרידני מהמקום. הנה היא כמראה חלום...

הדמויות המרכזיות

מלך מצרים שמת: אמנמחאת א'

נסיך שעלה לשלטון: סנוסרת א'

בת המלך שהיתה למלכה: נפרו

המארח בארץ רתנו

(כנען-לבנון): עמוננשי (= עמו ל

[= אכן] הנשיא)

* התרגום של י"מ גרינץ עם תיקונים על יסוד תרגומה לאנגלית של

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברוזיה אד דר משאלו נאטבו דוקו- אדן מארבורג מינפיה

שיעור 9
יום ד |
30.12

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x

דוד הגיבור הבורח

קטעים מתוך סיפוריו

שמואל א, כ

וַיֹּאמֶר שְׂאוּל אֶל-יְהוֹנָתָן בְּנוֹ, מִדּוֹעַ לֹא-בָּא בֶן-יִשָׁי גַם-תְּמוֹל גַּם-הַיּוֹם אֶל-הַלֶּחֶם. כַּח וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת-שְׂאוּל: נִשְׂאֵל נִשְׂאֵל דָּוִד מֵעַמְדֵי עַד-בֵּית לֶחֶם. כִּט וַיֹּאמֶר שְׂלַחְנִי נָא כִּי זָבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בְּעִיר וְהוּא צָנֹה-לִי: אָחִי, וְעַתָּה אִם-מִצְאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ, אִמְלֹטָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת-אָחִי; עַל-כֵּן לֹא-בָּא אֶל-שְׂלַחַן הַמֶּלֶךְ.

ל וַיַּחַר-אַף שְׂאוּל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ, בֶּן-נַעֲוֹת הַמְרֻדוֹת: הֲלוֹא יָדַעְתִּי כִּי-בָחַר אֶתָּה לְבֶן-יִשָׁי, לְבִשְׂתֶךָ וּלְבִשְׂתֶּךָ עֲרֹת אִמְךָ. לֹא כִּי כָל-הַיְתִימִים אֲשֶׁר בֶּן-יִשָׁי חִי עַל-הָאָדָמָה, לֹא תִכּוֹן אֶתָּה וּמַלְכוּתְךָ; וְעַתָּה שְׂלַח וְקַח אֹתוֹ אֵלַי--כִּי בֶן-מָוֶת, הוּא.

לב וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת-שְׂאוּל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו: לָמָּה יוֹמַת, מָה עָשָׂה. לִג וַיִּטֹּל שְׂאוּל אֶת-הַחֲבִית עָלָיו לְהַכֹּתוֹ, וַיֵּדַע יְהוֹנָתָן כִּי-כָלָה הִיא מֵעַם אָבִיו לְהַמִּית אֶת-דָּוִד.

שמואל א כא

יא וַיִּקַּח דָּוִד וַיִּנְרַחֵם בַּיּוֹם-הַהוּא מִפְּנֵי שְׂאוּל. וַיֵּרָא אֶל-אֲרִיֵשׁ מֶלֶךְ גֵּת

דוד הגיבור הבורח

קטעים מתוך סיפוריו

שמואל א כב

א וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם וַיִּמְלֹט אֶל-מְעַרְתַּת עַדְלָם; וַיִּשְׁמְעוּ אָחִיו וְכָל-בֵּית אָבִיו וַיֵּרְדּוּ אֵלָיו שָׁמָּה. ב וַיִּתְקַבְּצוּ אֵלָיו כָּל-אִישׁ מְצוּק וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר-לוֹ נֶשֶׂא וְכָל-אִישׁ מֵר-נֶפֶשׁ וַיְהִי עֲלֵיהֶם לְשׁוֹ; וַיְהִיו עִמּוֹ כְּאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ. ג וַיֵּלֶךְ דָּוִד מִשָּׁם מִצְפָּה מוֹאֵב; וַיֹּאמֶר אֶל-מֶלֶךְ מוֹאֵב, יֵצֵא-נָא אָבִי וְאִמִּי אִתְּכֶם עַד אֲשֶׁר אֵדַע מַה-יַּעֲשֶׂה-לִּי אֱלֹהֵינִי. ד וַיִּנְחָם אֶת-פָּנָיו מֶלֶךְ מוֹאֵב וַיֵּשְׁבוּ עִמּוֹ כָּל-יְמֵי הַיּוֹת-דָּוִד בְּמִצְוֵהָ.

ה וַיֹּאמֶר נָד הַנְּבִיא אֶל-דָּוִד, לֹא תֵשֵׁב בְּמִצְוֵהָ--לֵךְ וּבֹאת-לְךָ אֶרֶץ יְהוּדָה; וַיֵּלֶךְ דָּוִד וַיָּבֵא יַעַר חֶרֶת.

כ וַיִּמְלֹט בֶּן-אָחִיזֶלֶךְ בֶּן-אֲחִיזֶלֶךְ בֶּן-אֲחִיזֶלֶךְ וַיִּבְרַח אַחֲרָיו דָּוִד. כא וַיִּגַּד אָבִיתֶר לְדָוִד כִּי הֵרֵג שָׂאוּל אֶת כֹּהֵנֵי יְהוָה. כב וַיֹּאמֶר דָּוִד לְאָבִיתֶר, יַדְעָתִי בַיּוֹם הַהוּא כִּי-שָׁם דּוּיַג (דּוּאֵג) הָאָדָמִי, כִּי-הִגִּד יָגִיד לְשָׂאוּל: אָנֹכִי סַבְתִּי בְּכָל-נֶפֶשׁ בֵּית אָבִיךָ. כג שָׁבָה אֵתִי אֶל-תִּיבָא, כִּי אֲשֶׁר-יִבְקֹשׁ אֶת-נַפְשִׁי יִבְקֹשׁ אֶת-נַפְשְׁךָ, כִּי-מִשְׁמַרְתָּ אֶתָּה עַמְדִּי.

דוד הגיבור הבורח

קטעים מתוך סיפוריו

שמואל א כג

וַיְהִי בְּבָרֹחַ אַבְיָתָר בֶּן-אַחִימֶלֶךְ אֶל-דָּוִד—קַעֲיֵלָה, אִפּוֹד יָרֵד בְּיָדוֹ.

א וַיִּגְדוּ לְדָוִד לֵאמֹר: הֲנֵה פְּלִשְׁתִּים נֹלְחָמִים בְּקַעֲיֵלָה וְהֵמָּה שָׁסִים אֶת-הַגְּכָנוֹת. ב **וַיִּשְׁאַל דָּוִד בְּיַהוָה** לֵאמֹר, הֲאֵלֶךְ וְהִפִּיתִי בַּפְּלִשְׁתִּים הָאֵלֶּה? וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-דָּוִד, לֵךְ וְהִכִּיתָ בַּפְּלִשְׁתִּים וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת-קַעֲיֵלָה.

ג וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי דָוִד אֵלָיו, הֲנֵה אֲנַחְנוּ פֹה בַּיהוּדָה יֵרָאִים; וְאַף כִּי-נִלְךָ קַעֲלָה אֶל-מַעֲרְכוֹת פְּלִשְׁתִּים.

ד **וַיֹּסֶף עוֹד דָּוִד לְשֹׂאֵל בְּיַהוָה**, וַיַּעֲנֵהוּ יְהוָה וַיֹּאמֶר, קוּם רֵד קַעֲיֵלָה--כִּי-אֲנִי נֹתֵן אֶת-פְּלִשְׁתִּים

בְּיָדְךָ. ה וַיֵּלֶךְ דָּוִד וְאַנְשָׁיו קַעֲיֵלָה וַיִּלָּחֶם בַּפְּלִשְׁתִּים וַיִּנְהַג אֶת-מִקְנֵיהֶם וַיֵּךְ בָּהֶם מַכָּה גְדוֹלָה; וַיִּשַׁע דָּוִד אֶת יָשְׁבֵי קַעֲיֵלָה.

ו וַיֹּאמֶר אֶל-אַבְיָתָר הַכֹּהֵן, **הַגִּישָׁה הָאִפּוֹד**. ז וַיֹּאמֶר דָּוִד, יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, שִׁמְעֵ שְׁמַע עִבְדְּךָ

כִּי-מִבְּקִשׁ שְׂאוֹל לָבוֹא אֶל-קַעֲיֵלָה לְשַׁחַת לַעִיר בְּעִבּוּרִי. יא הֲיִסְגַּרְנִי בְּעִלֵי קַעֲיֵלָה בְּיָדוֹ? הֲיִרֵד שְׂאוֹל

כְּאֲשֶׁר שִׁמְעֵ עִבְדְּךָ?--יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, הַגֵּד-נָא לַעֲבָדְךָ

וַיֹּאמֶר יְהוָה, יֵרֵד. יב וַיֹּאמֶר דָּוִד--הֲיִסְגַּרוּ בְּעִלֵי קַעֲיֵלָה אֶתִּי וְאֶת-אַנְשֵׁי בְּיַד-שְׂאוֹל? וַיֹּאמֶר יְהוָה, יִסְגִּירוּ.

יג וַיָּקָם דָּוִד וְאַנְשָׁיו כְּשֵׁשׁ-מֵאוֹת אִישׁ וַיֵּצְאוּ מִקַּעֲלָה, וַיִּתְּהַלְכוּ בְּאֲשֶׁר יִתְּהַלְכוּ; וְלִשְׂאוֹל הִגֵּד כִּי-נִמְלַט דָּוִד

דוד הגיבור הבורח

קטעים מתוך סיפוריו

שמואל ב ח

וַיֹּשַׁע יְהוָה אֶת-דָּוִד בְּכָל אֲשֶׁר הָלַךְ. טו וַיִּמְלֶךְ דָּוִד עַל-כָּל-יִשְׂרָאֵל; וַיְהִי דָוִד עֹשֶׂה מְשָׁפֵט וְצַדִּיקָה--
לְכָל-עַמּוֹ. טז וַיּוֹאֵב בֶּן-צְרוּיָה עַל-הַצָּבָא; וַיְהוֹשֶׁפֵט בֶּן-אֲחִילֹוד מִזְכִּיר. יז וְצִדּוֹק בֶּן-אֲחִיטוֹב וְאֲחִימֶלֶךְ
בֶּן-אֲבִיתָר כֹּהֲנִים; וּשְׁכָנָה סוֹפֵר. יח וּבְנֵיהוּ בֶן-יְהוֹיָדָע וְהַכֹּרֵתִי וְהַפְּלִתִי; **וּבְנֵי דָוִד כֹּהֲנִים הָיוּ.**

שופטים יא

א וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי הָיָה גִבּוֹר חַיִּל, וְהוּא בֶּן-אִשָּׁה זוֹנָה; וַיּוֹלֵד גִּלְעָד אֶת-יִפְתָּח. ב וַתֵּלֶד אִשָּׁת-גִּלְעָד לוֹ
בָּנִים; וַיִּגְדְּלוּ בְנֵי-הָאִשָּׁה **וַיִּגְרְשׁוּ אֶת-יִפְתָּח**, וַיֵּאמְרוּ לוֹ לֹא-תִנְחַל בְּבַיִת-אֲבִינו--כִּי בֶן-אִשָּׁה אַחֲרַת
אִמָּה. ג **וַיְבָרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי אֲחִיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב; וַיִּתְּלַקְטוּ אֵל-יִפְתָּח אֲנָשִׁים רִיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ.**

ראשון-חמישי | 20.12-31.12
ה בטבת-טז בטבת | 9:00

30 דק' מדי בוקר

סיפורי הגיבור הבורח

הדנ"א של הסיפורת המקראית

עיון במוטיב הסיפורי הקדום של הגיבור הבורח
במקרא ומחוצה לו

עם פרופ' אד גרינשטיין

בהרשמה מראש בדף האירוע, באתר בית אבי חי

פובל מברזיה אד דה משאלו נסטור דוקה אדן מארבורג מינשה

שיעור 10
יום ה |
31.12

הדפוס הסיפורי של הגיבור הבורח (לפי א' גרינשטיין)

1. הגיבור הוא אח צעיר
2. משבר
3. הגיבור בורח או מוברח
4. תמיכה של דמות נשית
5. הגיבור נושא לאישה בת מארחו במקום גלותו
6. מינוי למעמד של אחריות בבית מארחו
7. מפגש עם אל
8. מצטרפים אל הגיבור קרובים
9. תקופה של 7 שנים
10. הגיבור הודף מתקפה
11. הגיבור לוקח שלל
12. הגיבור שב אל מוצאו
13. הגיבור חוזר לשלטון או למעמד של כבוד
14. הגיבור מייסד או מחדש פולחן

המזרח התיכון בשנת 1400 לפנה"ס

תפוצת המאפיינים בכמה דוגמאות של הגיבור הבורח

מאפיינים	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
סינוהה		x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
אידרימי	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x	x	x
חתושילי	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x
יעקב	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
משה	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x
דוד	x	x	x	x	x	x	x	x	?	x	x	x	x	x
אסרחדון	x	x	x	x			x	x		x	x	x	x	x
נבונידוס		x	x	x		?	x	x	x	x	?	x	x	x